

 Naturvernforbundet

NIGERIAS SKITNE OLJEPRODUKSJON

Nigeria er blant de største oljeproduiserende landene i verden. Produksjonen er primært lokalisert i Nigerdeltaet, som med sine nær 30 millioner innbyggere er ett av de tettest befolkete områdene i Nigeria.

De fleste av innbyggerne i de mange tusen landsbyene lever av småskala jordbruk og fiske i elver og bekker. Oljeaktiviteten er stor, og oljeselskapene har etablert over 5000 oljebrønner og 7000 km oljerørledninger. Oljeutvinningen har siden starten på 1950-tallet foregått uten tilstrekkelig miljøsikring, ofte som regelrett miljødumping i strid med alle internasjonale standarder. Flere tusen enkeltutslipp har ført til at det har blitt sluppet ut olje i naturen tilsvarende mengden i et stort oljetankskip hvert år de siste femti årene.

På oppdrag fra regjeringen i Nigeria har FNs miljøprogram UNEP gjennomført en omfattende, uavhengig og vitenskapelig kartlegging av oljeforurensningen i ett av områdene i Nigerdeltaet. UNEPs rapport «Environmental Assessment of Ogoniland» (se <http://www.unep.org/nigeria>) ble overlevert til Nigerias president i august 2011 og viser at jordsmonnet i det undersøkte området er sterkt forurensset av olje, ned til fem meters dyp på det meste. Fisket i bekker og elver er mer eller mindre ødelagt. Drikkevannet er også sterkt forurensset. Det inneholder opp til

1000 ganger mer olje enn hva landets standard setter som maksimumsgrense, og opp til 900 ganger mer av det kreftfremkallende stoffet benzen enn standarden som WHO anbefaler UNEP anslår at det vil ta 25 til 30 år å bote på skadene og foreslår at det brukes 1 milliard USD de første fem årene. Dette viser omfanget og omfatter likevel bare en begrenset del av Nigerdeltaet.

Problemenes omfang, et svært mangelfullt miljølovverk, svak statlig implementering av eksisterende lovverk og utbredt korrupsjon gjør det ekstremt utfordrende for det sivile samfunn å få gjennomslag for forbedringer i oljesektoren. I tillegg har oljeselskapene store ressurser, og det finnes sterke private motkrefter som tjener på ulike deler av denne industrien. Hierarkiske strukturer med sterkt utviklede nettverk for gjentjenester og økonomisk vinning gjør reell påvirkning i mange prosesser vanskelig. Nasjonalforsamlingen har nå til behandling et nytt, omfattende lovforslag, «Petroleum Industry Bill», som skal bidra til å fremme åpenhet og ansvarliggjøring i oljeindustrien og øke landets inntekter og komme hele befolkningen til gode.

Foto: Naturvernforbundet

Naturvernforbundet jobber i Nigeria

Naturvernforbundet samarbeider med Environmental Rights Action (ERA).

Naturvernforbundet har siden 2007 hatt prosjektsamarbeid med den nigerianske organisasjonen ERA, ledet av Nnimmo Bassey. Samarbeidet er direkte knyttet til oljevirkksomheten i Nigerdeltaet. Til tross for sin kritiske holdning til myndighetenes energipolitikk, blir ERA tatt som en seriøs aktør, og de klarer å få myndigheter og beslutningstakere i tale. I samarbeid med Naturvernforbundet har ERA også klart å bygge gode relasjoner med et stort nettverk av berørte lokalsamfunn.

I dette samarbeidet har lokalsamfunnene fått kunnskap om sine rettigheter og støtte til å organisere seg. Dette har gjort at de hver for seg, og ikke minst sammen, kan stå opp og hevde sine rettigheter overfor myndighetene og oljeselskapene. I tillegg fremstår ERA som talsperson for lokalsamfunnenes interesser og fyller dermed et tomrom i forvaltningen og tilbyr en viktig, mer uavhengig informasjonsbase.

Under et besøk i Trondheim i 2011 kommenterte Nnimmo Bassey en eventuell oljeboring i Lofoten. "Oljen i Lofoten vil kun forlenge Norges produksjon med ett år", slo han fast. Han fortalte videre at han vokste opp i en landsby i Nigeria der tørrfisk fra Norge var høyt verdsatt. «Nå settes disse rike fiskeriene med lange tradisjoner på spill og livsgrunnlag og kulturer med

det. Ingen skal få lov til å gjøre dette», hevdet Bassey. Naturvernforbundets samarbeid med ERA har i 2012 blitt utvidet til også å arbeide for en bedre utnyttelse av ved og trekull og mulig utnyttelse av den gassen som ellers blir brent. Det er anslått at den brente gassen representerer en verdi på 2,5 milliarder USD hvert år.

Nnimmo Bassey - leder av ERA og vinner av Rafto-prisen 2012

Foto: Naturvernforbundet

Fakling av gass

Brenning av gass (fakling) er et enormt problem i Nigeria, både fordi det gir store helse- og miljøskader i en rekke lokalsamfunn og fordi det fører til store utslipp av drivhusgasser. I 1984 ble fakling forbudt, men myndighetene har ikke håndhevet forbudet og satt stadig nye frister for når et forbud skulle inntre. I det nye lovforslaget er ny frist satt til 31. desember 2012, men dette er en helt urealistisk frist, og det er uansett usikkert om hvordan unntakene og bøtlegging av utslipp kommer til å bli håndhevet.

Reisestipend

Naturvernforbundet reiser hvert år til Nigeria og kan i 2013 tilby reisestipend til en journalist som ønsker å reise til Nigeria for å se på miljøkonsekvensene av oljeindustrien i landet. Ta kontakt med yl@naturvernforbundet.no dersom det høres interessant ut.

Foto: Naturvernforbundet

NATURVERNFORBUNDET

Mer info: Lars Haltbrekken 91 61 21 91, Yngvild Lorentzen 92 01 94 54